

ÅRSBERÄTTELSE 2023

Öhman Marknad Europa

Öhman

MED RÄTT VÄRDERINGAR SEDAN 1906

Med rätt värderingar sedan 1906

Hur bygger man ett företag som förblir stabilt? Man börjar med att lägga en ordentlig grund; en värdegrund. Öhman är ett familjeägt företag som har funnits i drygt 100 år. Ett företag som bygger verksamheten på långsiktiga relationer. Familjetraditionerna lever vidare och idag är tredje generationen Dinkelspiel verksam med styrelsearbete inom koncernen. Vi finns alltid nära till hands för dig som kund.

Innehåll

Fondbeskrivning och Fondfakta	3
Riskindikator och Fondens riskprofil	3
Riskbedömningsmetod	3
Redovisningsprinciper	3
Förvaltningsberättelse	4
Fondens aktivitetsgrad	4
Finansiella instrument	5
Balans- och Resultaträkning	7
Noter	7
Fondens utveckling	7
Nyckeltal	7
Hållbarhetsrapport	8
Information om ersättningar	16
VD och Styrelsens underskrift	17
Revisionsberättelse	17
Fondbolaget	18

Viktig information

Samtliga index som används i denna rapport inkluderar utdelningar, liksom tidigare rapporter från Öhman Fonder.

Fondbolagens Förening har antagit en "Svensk kod för fondbolag". Syftet med koden är att verka för en sund fondverksamhet och därmed värna om förtroendet. Öhman Fonder är medlemmar i Fondbolagens Förening och har för avsikt att följa Svensk kod för fondbolag.

Det finns inga garantier för att en investering i fonder ger en god avkastning trots en positiv utveckling på de finansiella marknaderna. Det finns inga garantier för att en investering i fonder inte kan leda till förlust. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att man får tillbaka hela det insatta kapitalet. En investering i fonder bör betraktas som en långsiktig investering. Vi rekommenderar att du läser fondens faktablad och fullständiga informationsbroschyr innan du köper andelar i en fond. Faktablad och fullständig informationsbroschyr hittar du på www.ohman.se/fonder.

MARKNAD EUROPA

Fondbeskrivning

Öhman Marknad Europa är en indexnära aktiefond med målsättning att med god riskspridning, på lång sikt, spegla utvecklingen för den europeiska utvecklade aktiemarknaden.

Det kan förväntas uppstå skillnad mellan fondens och indexets avkastning genom att förvaltningen följer fondbolagets policy för ansvarsfulla investeringar. Det innebär att fonden inom ramen för investeringsprocessen och portföljkonstruktionen regelmässigt anpassas genom en exkludering av de bolag som inte uppfyller bolagets hållbarhetskrav samt en premiering av de bolag som på ett bättre sätt än andra har ett långsiktigt hållbarhetsarbete. Fondens främjar miljörelaterade och sociala egenskaper i enlighet med artikel 8 disclosureförordningen.

Fondfakta

Fondens startdatum	1999-10-20
Kursnotering	Daglig
Ansvarig förvaltare	Björn Nylund
Ställföreträdare	Tobias Övelius
Jämförelseindex	MSCI Europe Net Total Return*
Fondnummer hos Pensionsmyndigheten	570630
Organisationsnummer	504400-4991

AVGIFTER

Förvaltningsavgift A+B	0,65%
Inträdesavgift	Ingen
Utträdesavgift	Ingen

* Varken de medel eller värdepapper som avses häri är sponsrade, godkända eller marknadsförda av MSCI, och MSCI kan under inga omständigheter hållas ansvarig för sådana fonder eller värdepapper eller index som fonden eller värdepapper är baserade på. Fondens informationsbroschyr innehåller mer detaljer om begränsningar gällande relationen mellan MSCI och E. Öhman J:or Fonder AB och eventuellt relaterade fonder, liksom friskrivningar som gäller för MSCI index.

Riskindikator

Riskindikatorn utgår från att du behåller produkten i 5 år.

Lägre risk								Högre risk
<----->								
1	2	3	4	5	6	7		

Den sammanfattande riskindikatorn ger en vägledning om risknivån för denna produkt jämfört med andra produkter. Den visar hur troligt det är att produkten kommer att sjunka i värde på grund av marknadsutvecklingen. Vi har klassificerat produkten som 4 av 7, dvs. en riskklass på medelnivå. Det betyder att fondens risk för upp- och nedgångar i andelsvärdet ligger på en medelnivå. Exempel på risker och andra faktorer som inte nödvändigtvis fångas av riskindikatorn utgörs av operativ risk, motpartsrisk, hävstångsrisk samt informationsrisk i form av att avkastningshistorik inte fångar fondens fulla risk. Denna produkt innehåller inte något skydd mot framtida marknadsresultat. Du kan därför förlora hela eller delar av din investering.

Fondens riskprofil

Fonden är en aktiefond och därmed är fonden exponerad mot kursvariationer i form av aktiemarknadsrisk.

Fonden får hålla en viss del av fondens tillgångar i likvida medel, exempelvis för att utan dröjsmål kunna hantera andelsägares krav på inlösen av fondandelar. Fondens får investera i derivatinstrument som en del av sin placeringsinriktning, vilket innebär att fonden kan skapa hävstång. Fondens får använda andra tekniker och instrument, förutom derivatinstrument, för att minska kostnader och risker i förvaltningen samt för att öka avkastningen och skapa hävstång i fonden. Detta kan exempelvis ske genom att fonden lånar ut värdepapper vilket kan innebära en ökad risk kopplad till att motpart ställer in betalningar eller i övrigt inte fullgör sina skyldigheter. Förvaltningen strävar efter att vara exponerad mot marknaderna motsvarande 100 procent av fondens värde, men fondens exponering kan med hänsyn tagen till strategierna som anges ovan både överstiga eller understiga denna nivå, där en ökad exponering innebär en ökad marknadsrisk.

Riskbedömningsmetod

Fonden investerar i derivatinstrument. För att beräkna fondens sammanlagda exponering används den så kallade åtagandemetoden. Åtagandemetoden innebär att derivatpositionerna konverteras till en motsvarande position i de underliggande tillgångarna.

Redovisningsprinciper

VÄRDEPAPPERSFONDER

Fondens verksamhet regleras av lagen (2004:46) om värdepappersfonder samt dess fondbestämmelser. Fondens redovisning följer Finansinspektionens författningssamlings (FFFS 2013:9) föreskrifter angående värdepappersfonder.

GENERELLA REDOVISNINGSPRINCIPER

Fonden tillämpar i allt väsentligt de redovisningsrekommendationer som fastställts av Fondbolagens Förening. I övrigt följs bokföringslagens bestämmelser i tillämpliga delar.

Fondens andelsvärde per 2023-12-31 avser fondens NAV-kurs per 2023-12-29 som var fondens sista handelsdag för året. I fondens balansräkning har fondens innehav värderats till marknadsvärde per 2023-12-31. Med marknadsvärdet avses senaste betalkurs. Om sådan ej finns värderas innehaven till senaste köpkurs, eller om denna inte är representativ, till det värde som Fondbolaget fastställt på objektiva grunder.

Tillgångar i utländsk valuta redovisas i svenska kronor. Omräkning har gjorts med en valutakurs per 2023-12-31. Värdering av valutaterminer sker utifrån växelkurser per balansdagen.

Förvaltningsberättelse

FONDENS UTVECKLING

Fonden steg med 16,7 procent under året medan fondens jämförelseindex steg med 16,0 procent. Fondförmögenheten ökade under året från 2 010 miljoner till 2 299 miljoner kronor och fonden hade ett nettoutflöde på 40 miljoner kronor under året.

ÅRET SOM GÅTT

Under året har fonden genererat en avkastning på 16,7 procent, vilket är 0,7 procentenheter bättre än fondens jämförelseindex MSCI Europe Index. Den relativa avkastningen förklaras av fondens positiva hållbarhetsbidrag där det största positiva bidraget kommer från etikexkluderingar (såsom alkohol, tobak och vapen med mera).

De tre största positiva bidragen på bolagsnivå är:

Diageo, British American Tobacco (båda etikexkluderingar) och Novo Nordisk (övervikt relativt index).

De tre största negativa bidragen på bolagsnivå är:

Roche Holding (övervikt relativt index), Rolls Royce Holdings (exkludering internationella konventioner) och Unicredit (ESG*-exkludering). Sedan november har investeringar gjorts i Unicredit.

Fondbolaget använder Glass Lewis som röstningsrådgivare för engagemang i de bolag som har gett ut de aktier som ingår i fonden. Rådgivaren utgår från Öhman Fonders röstningsprinciper och det slutgiltiga röstningsbeslutet tas av Fondbolaget.

Inga kända intressekonflikter har uppstått i samband med fondens placeringar.

HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Under november 2023 tecknade Öhmankoncernen avtal om förvärv av Lannebo Holding AB som äger 100 procent av Lannebo Fonder AB. Affären genomfördes den 9 februari 2024 och har till dags dato inte påverkat fondens förvaltning.

DERIVAT OCH VÄRDEPAPERSLÅN

Fonden har enligt fondbestämmelserna möjlighet att handla med derivat och har under 2023 utnyttjat denna möjlighet i form av standardiserade terminer i finansiella index.

Fonden har under 2023 inte utnyttjat möjligheten att använda sig av värdepapperslån.

VÄSENTLIGA RISKER

Nedan beskrivs ett antal risker som är särskilt framträdande för fonden:

Aktiemarknadsrisk: Risken att värdet av aktieinnehav faller vilket påverkar fondens nettoförmögenhet.

Valutarisk: Risken att valutakursförändringar påverkar fondens nettoförmögenhet uttryckt i fondens basvaluta, om fonden har värdepappersinnehav i annan valuta.

*ESG är en vanlig förkortning för hållbara investeringar. Begreppet står för Environmental, Social & Governance och innebär att investeraren tar särskild hänsyn till miljö, sociala aspekter och bolagsstyrning.

Likviditetsrisk: Risken att värdepappersinnehav inte kan omsättas vid avsedd tidpunkt utan större prisreduktion eller till stora kostnader.

Koncentrationsrisk: Risken att fondens placeringsinriktning medför en koncentrerad exponering mot en viss typ placeringsinriktning.

Operativ risk: Risken för förlust på grund av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Motpartsrisk: Risken kopplad till att en motpart ställer in betalningarna eller i övrigt inte fullgör sina skyldigheter, exempelvis utfall att fonden tagit emot säkerheter för derivatinnehav eller för utlåning av värdepapper.

Hävstång: Fonden kan använda derivat som ett led i sin placeringsinriktning i syfte att skapa hävstång / för att öka avkastning. En ökad hävstång kan, allt annat lika, öka fondens exponering mot motpartsrisk, likviditetsrisk och andra riskfaktorer, som inte nödvändigtvis i sin helhet ingår i riskindikatorn.

Fondens aktivitetsgrad

Fondens jämförelseindex är MSCI Europe Net Total Return Index och är enligt fondbolaget relevant då detta index bäst återspeglar fondens placeringsinriktning.

Fondens mål är att erbjuda en bred marknadsexponering mot regionmarknaden Europa. Genom sin hållbarhetsprofil och generellt sett högre ESG-ranking eftersträvar fonden dessutom en högre riskjusterad avkastning än regionmarknaden över tid. Fonden bedriver en marknadsnära förvaltning vilket återspeglas i nedanstående aktivitetsmått.

	2023	2022	2021	2020	2019
Aktiv Risk*	2,18	2,29	2,67	2,30	1,47
	2018	2017	2016	2015	2014
Aktiv Risk	1,22	0,71	0,80	0,69	0,66

*Fondens avvikelse från index kommer i huvudsak från fondens hållbarhetskriterier.

Coca-Cola Europacific Partners	6 200	4 170	0,18%	0,18%
Danone	18 962	12 387	0,54%	0,54%
Getlink	10 563	1 948	0,08%	0,08%
Kerry Group A	4 300	3 765	0,16%	0,16%
Nestle	75 565	88 228	3,84%	3,84%
Unilever	13 657	6 667	0,29%	
Unilever (Amsterdam listed EUR)	62 851	30 685	1,33%	1,62%
		155 922	6,78%	

LÄKEMEDEL

AstraZeneca	46 486	63 305	2,75%	2,75%
Bachem Holding	1 400	1 090	0,05%	0,05%
Coloplast	3 808	4 390	0,19%	0,19%
Demant	3 500	1 547	0,07%	0,07%
Genmab	2 044	6 578	0,29%	0,29%
GSK	123 046	22 925	1,00%	1,00%
Hikma Pharmaceuticals	6 000	1 379	0,06%	0,06%
Lonza Group	2 305	9 762	0,42%	0,42%
Merck KGaA	3 828	6 141	0,27%	0,27%
Novartis	61 497	62 495	2,72%	2,72%
Novo-Nordisk B	90 180	94 015	4,09%	
Orion B	2 800	1 224	0,05%	0,05%
Qiagen	6 400	2 807	0,12%	0,12%
Roche Holding	21 159	61 946	2,69%	2,69%
Sanofi	34 559	34 533	1,50%	1,50%
UCB	3 813	3 349	0,15%	0,15%
		377 486	16,42%	

MEDIA

Informa	41 763	4 191	0,18%	0,18%
Pearson	17 433	2 159	0,09%	0,09%
Publicis Groupe	7 077	6 618	0,29%	0,29%
Relx	57 747	23 073	1,00%	1,00%
Universal Music Group	25 500	7 327	0,32%	0,32%
Wolters Kluwer	7 906	11 327	0,49%	0,49%
WPP	33 026	3 195	0,14%	0,14%
		57 891	2,52%	

MJUKVARA & TJÄNSTER

Auto Trader Group	31 000	2 873	0,12%	0,12%
Cap Gemini	4 809	10 105	0,44%	0,44%
Dassault Systemes	19 600	9 652	0,42%	0,42%
Delivery Hero	5 273	1 468	0,06%	0,06%
Redeia Corporacion	11 995	1 991	0,09%	0,09%
Sage Group	30 200	4 549	0,20%	0,20%
SAP	31 507	48 923	2,13%	2,13%
Temenos	2 213	2 073	0,09%	0,09%
Worldline	6 597	1 151	0,05%	0,05%
		82 785	3,60%	

RÅVAROR & MATERIAL

Air Liquide	15 879	31 133	1,35%	1,35%
Akzo Nobel	5 124	4 268	0,19%	0,19%
Antofagasta	12 500	2 697	0,12%	0,12%
Arkema	1 967	2 255	0,10%	0,10%
Beijer Ref	11 700	1 578	0,07%	0,07%
Boliden	7 841	2 466	0,11%	0,11%
Covestro	5 229	3 067	0,13%	0,13%
CRH	21 515	14 954	0,65%	0,65%
Croda International	4 297	2 788	0,12%	0,12%
Endeavour Mining	6 700	1 512	0,07%	0,07%
Essity AB B	19 182	4 796	0,21%	0,21%
Evonik Industries	6 088	1 254	0,05%	0,05%
Givaudan	271	11 305	0,49%	0,49%
Henkel KGaA	2 723	1 970	0,09%	0,26%
Holmen B	3 000	1 277	0,06%	0,06%
Novozymes B	5 272	2 922	0,13%	4,22%
OCI EUR	4 000	1 168	0,05%	0,05%
Rio Tinto (GBP)	33 341	25 024	1,09%	1,09%
SCA B	19 000	2 871	0,12%	0,12%
SIG Group	8 658	2 006	0,09%	0,09%
Sika	4 650	15 239	0,66%	0,66%
Smurfit Kappa Group	7 723	3 085	0,13%	0,13%
Stora Enso R EUR	17 872	2 492	0,11%	0,11%
Syngso	2 400	2 518	0,11%	0,11%
Symrise	4 277	4 744	0,21%	0,21%
Umicore	6 532	1 811	0,08%	0,08%
UPM-Kymmene	15 256	5 785	0,25%	0,25%
Yara International	5 200	1 864	0,08%	0,08%
		158 849	6,91%	

SERVICE

Adecco	4 690	2 318	0,10%	0,10%
Ashtead Group	13 387	9 394	0,41%	0,41%
Intertek Group	5 075	2 768	0,12%	0,12%
Randstad	2 322	1 466	0,06%	0,06%
Rentokil Initial	76 778	4 348	0,19%	0,19%
SGS N	4 900	4 256	0,19%	0,19%
Teleperformance	1 600	2 352	0,10%	0,10%
		26 902	1,17%	

TELEKOMOPERATÖRER

Bouygues	5 600	2 127	0,09%	0,09%
Bt Group	210 743	3 346	0,15%	0,15%
Cellnex Telecom	17 000	6 749	0,29%	0,29%
Elia Group	1 068	1 347	0,06%	0,06%
Elisa	4 500	2 098	0,09%	0,09%
Infrastrutture Wireless Italiane	10 000	1 275	0,06%	0,06%
Koninklijke KPN	89 891	3 120	0,14%	0,14%

Orange	57 692	6 618	0,29%	0,29%
Prysmian	8 000	3 667	0,16%	0,16%
Swisscom	797	4 829	0,21%	0,21%
Tele2 B	20 500	1 774	0,08%	0,08%
Telenor	22 000	2 546	0,11%	0,11%
Telia Company	48 285	1 242	0,05%	0,05%
Vodafone Group	631 526	5 563	0,24%	0,24%
		46 300	2,01%	

TRANSPORT

A P Moller Maersk A	93	1 664	0,07%	
A P Moller Maersk B	161	2 919	0,13%	0,20%
Aena SME	2 393	4 372	0,19%	0,19%
Aeroports de Paris	1 020	1 331	0,06%	0,06%
Deutsche Post	29 880	14 921	0,65%	0,65%
DSV	5 595	9 905	0,43%	0,43%
Kühne & Nagel	1 472	5 108	0,22%	0,22%
		40 219	1,75%	

VERKSTAD

ABB	47 151	21 059	0,92%	0,92%
ACS Cons y Serv	4 966	2 220	0,10%	0,10%
Aercap Holdings	6 300	4 719	0,21%	0,21%
Alfa Laval	9 700	3 913	0,17%	0,17%
Alstom	8 514	1 154	0,05%	0,05%
Assa Abloy B	28 275	8 208	0,36%	0,36%
Atlas Copco A	80 368	13 948	0,61%	
Atlas Copco B	49 616	7 413	0,32%	0,93%
Bunzl	9 113	3 735	0,16%	0,16%
Campagnie de Saint-Gobain	14 122	10 480	0,46%	0,46%
Eiffage	2 500	2 700	0,12%	0,12%
Epiroc A	19 833	4 010	0,17%	
Epiroc B	10 203	1 800	0,08%	0,25%
GEA Group	5 000	2 098	0,09%	0,09%
Geberit	1 044	6 738	0,29%	0,29%
Heidelberg Materials	4 200	3 784	0,16%	0,16%
Kingspan Group	4 650	4 058	0,18%	0,18%
Knorr Bremse	1 800	1 178	0,05%	0,05%
Kone B	10 900	5 480	0,24%	0,24%
Metso OYJ	18 000	1 838	0,08%	0,08%
Mondi	13 156	2 599	0,11%	0,11%
Nibe Industrier B	44 991	3 185	0,14%	0,14%
Rockwool Intl B	300	885	0,04%	0,04%
Sandvik	31 000	6 761	0,29%	0,29%
Schneider Electric	16 255	32 895	1,43%	1,43%
Siemens	23 020	43 545	1,89%	1,89%
SKF B	7 752	1 560	0,07%	0,07%
Spirax-Sarco Engineering	2 380	3 212	0,14%	0,14%
Vinci	15 420	19 518	0,85%	0,85%
Volvo A	6 635	1 772	0,08%	
Volvo B	44 900	11 750	0,51%	0,59%
		238 216	10,36%	

Summa Aktier		2 275 819	98,99%	
Summa Överlåtbara värdepapper		2 275 819	98,99%	

Övriga finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES	Antal	Marknadsvärde, tkr	Andel av fondförmögenhet	Emittent, andel av fondförmögenhet
--	-------	--------------------	--------------------------	------------------------------------

Standardiserade Derivat

INDEXTERMINER

EURO STOXX Mar 24	36	0	0,00%	
FTSE 100 Mar 24	5	0	0,00%	0,00%

Summa Standardiserade Derivat		0	0,00%	
--------------------------------------	--	----------	--------------	--

Summa Övriga finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES		0	0,00%	
---	--	----------	--------------	--

Finansiella instrument med positivt och negativt marknadsvärde				
Med positivt marknadsvärde		2 275 819	98,99%	
Med negativt marknadsvärde		-	-	
Summa Finansiella instrument		2 275 819	98,99%	

Övriga tillgångar och skulder		23 204	1,01%	
Varav likvida medel		22 142	0,96%	
Fondförmögenhet		2 299 023	100,00%	

* Underliggande total derivatexponering har under året varit i Snitt:1,31% - Min:0,35% - Max:2,34% av fondförmögenheten.

Balansräkning per 31 dec, tkr

TILLGÅNGAR	2023	2022
Överlåtbara värdepapper	2 275 819	1 962 997
Penningmarknadsinstrument	-	-
OTC-derivat	-	-
Övriga derivatinstrument	0	0
Fondandelar	-	-
Summa finansiella instrument med positivt marknadsvärde	2 275 819	1 962 997
Placering på konto hos kreditinstitut	3 373	4 484
Summa placeringar med positivt marknadsvärde	2 279 192	1 967 481
Bankmedel och övriga likvida medel	22 142	42 339
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 016	1 042
Övriga tillgångar (Not 2)	4	2 500
SUMMA TILLGÅNGAR	2 302 354	2 013 361
SKULDER		
OTC-derivatinstrument med negativt marknadsvärde	-	-
Övriga derivatinstrument med negativt marknadsvärde	-	-
Övriga finansiella instrument med negativt marknadsvärde	-	-
Summa finansiella instrument med negativt marknadsvärde	-	-
Skatteskulder	-	-
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 291	1 124
Övriga skulder (Not 2)	2 040	2 546
SUMMA SKULDER	3 331	3 670
FONDFÖRMÖGENHET (Not 1)	2 299 023	2 009 691

POSTER INOM LINJEN

Utlånade finansiella instrument	-	-
Del av överlåtbara värdepapper som är utlånade	-	-
Mottagna säkerheter för utlånade finansiella instrument	-	-
Mottagna säkerheter för OTC-derivatinstrument	-	-
Mottagna säkerheter för övriga derivatinstrument	-	-
Övriga mottagna säkerheter	-	-
Ställda säkerheter för inlånade finansiella instrument	-	-
Ställda säkerheter för OTC-derivatinstrument	-	-
Ställda säkerheter för övriga derivatinstrument	3 373	4 484
Övriga ställda säkerheter	-	-

Resultaträkning 1 jan - 31 dec, tkr

INTÄKTER	2023	2022
Värdeförändring på överlåtbara värdepapper	278 081	-157 971
Värdeförändring på penningmarknadsinstrument	-	-
Värdeförändring på OTC-derivatinstrument	-	-
Värdeförändring på övriga derivatinstrument	3 872	-3 945
Värdeförändring på fondandelar	-	-
Ränteintäkter	930	176
Utdelningar	61 952	56 924
Valutakursvinster och -förluster netto	753	3 634
Övriga finansiella intäkter	-	-
Övriga intäkter (Not 3)	6	2
SUMMA INTÄKTER	345 595	-101 180
KOSTNADER		
Förvaltningskostnader	-15 556	-13 045
Ersättning till bolaget som bedriver fondverksamheten varav presentationbaserad ersättning	-14 764	-12 651
Ersättning till förvaringsinstitut	-727	-357
Ersättning till tillsynsmyndighet	-29	-8
Ersättning till revisorer	-36	-29
Räntekostnader	-1	-141
Övriga finansiella kostnader	-	-
Övriga kostnader (Not 4)	-1 027	-704
SUMMA KOSTNADER	-16 584	-13 890
Skatt	-	-
ÅRETS RESULTAT	329 011	-115 070

Noter per 31 dec, tkr

NOT 1. FÖRÄNDRING AV FONDFÖRMÖGENHETEN	2023	2022
Fondförmögenhet vid årets början	2 009 691	2 134 265
Andelsutgivning	413 634	233 512
Andelsinlösen	-453 313	-243 015
Årets resultat	329 011	-115 070
Lämnad utdelning	-	-
SUMMA Fondförmögenhet	2 299 023	2 009 691
NOT 2. ÖVRIGA TILLGÅNGAR OCH SKULDER		
I övriga tillgångar ingår olikviderade affärer	-	2 500
I övriga skulder ingår olikviderade affärer	-2 040	-2 546
NOT 3. ÖVRIGA INTÄKTER		
Arvodesrabatter	-	-
NOT 4. ÖVRIGA KOSTNADER		
Analyskostnader	-106	-36
Transaktionskostnader	-921	-668

Fondens utveckling

	2023	2022	2021	2020	2019
Fondförmögenhet, tkr	2 299 023	2 009 691	2 134 265	1 751 320	1 802 655
Totalavkastning, %	16,7	-5,3	28,0	-5,1	32,4
Jämförelseindex, %	16,0	-2,3	28,2	-7,5	30,7
Andelsvärde, kr	231,31	198,26	209,29	163,48	172,25
Antal utestående andelar	9 939 263	10 136 471	10 197 751	10 713 065	10 464 876
Utdelning kr/andel	-	-	-	-	-
	2018	2017	2016	2015	2014
Fondförmögenhet, tkr	1 355 637	2 030 361	1 598 647	1 542 007	1 258 317
Totalavkastning, %	-7,2	12,1	5,4	5,3	13,0
Jämförelseindex, %	-7,8	13,1	6,3	6,6	13,4
Andelsvärde, kr	130,08	140,13	125,03	118,64	112,64
Antal utestående andelar	10 421 801	14 489 070	12 782 800	13 117 368	11 171 970
Utdelning kr/andel	-	-	-	-	-

Nyckeltal

Riskmått per 31 dec	A
Årsavkastning snitt (2 år)	5,1%
Årsavkastning snitt (5 år)	12,2%
Totalrisk snitt fonden (2 år)	13,7%
Totalrisk snitt index (2 år)	13,2%
Aktiv risk (2 år)	2,2%

Förvaltningsavgifter och andra

administrations- eller driftskostnader	A
Engångskostnader vid teckning och inlösen	-

Löpande kostnader och resultatrelaterade avgifter

Förvaltningsavgift, %	0,65%
Prestationsbaserad ersättning, %	-
Andra administrativa- eller driftskostnader, %	0,04%
Transaktionskostnader inkl spread, %	0,04%
Totala kostnader	0,73%

Exempel på uttagen förvaltningskostnad under året för ett engångssparande av 10 000 kr 78 kr

Uppgift om övriga avgifter

Inträdesavgift	Ingen
Utträdesavgift	Ingen

Fondens omsättning 1 jan - 31 dec

Omsättningshastighet i fonden	0,21 ggr/år
Transaktionskostnader, del av omsättning	0,09%
Del av omsättningen som handlas med närstående institut	-
Del av omsättningen som skett via intern handel mellan egna fonder eller fondföretag som förvaltas av bolaget	-

Hållbarhetsrapport

Hållbarhetsrelaterade upplysningar enligt artikel 8 i förordning (EU) 2019/2088 och artikel 6 första stycket i förordning (EU) 2020/852

Produktnamn: Öhman Marknad Europa

Identifieringskod för juridiska personer:
5493007F1PTIIVFFG257

Hållbar investering: en investering i ekonomisk verksamhet som bidrar till ett miljömål eller socialt mål, förutsatt att investeringen inte orsakar betydande skada för något annat miljömål eller socialt mål och att investeringsobjekten följer praxis för god styrning.

EU-taxonomin är ett klassificeringssystem som fastställs i förordning (EU) 2020/852, där det fastställs en förteckning över **miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter**. Förordningen innehåller inte någon förteckning över socialt hållbara ekonomiska verksamheter. Hållbara investeringar med ett miljömål kan vara förenliga med kraven i taxonomin eller inte.

Miljörelaterade och/eller sociala egenskaper

Hade denna finansiella produkt ett mål för hållbar investering?

Ja

Nej

Den gjorde **hållbara investeringar med ett miljömål:**
___ %

i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

Den gjorde **hållbara investeringar med ett socialt mål:**
___ %

Den **främjade miljörelaterade och sociala egenskaper** och även om den inte hade hållbar investering som sitt mål, hade den en andel på 68,50 % hållbara investeringar

med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

med ett socialt mål

Den främjade miljörelaterade och sociala egenskaper, men **gjorde inte några hållbara investeringar**

I vilken utsträckning främjades de miljörelaterade och/eller sociala egenskaperna av denna finansiella produkt?

Fondens främjande av miljörelaterade och/eller sociala egenskaper innefattade:

Hållbara investeringar: Fonden gjorde hållbara investeringar vilket innebär att dessa investeringar på ett positivt sätt bidrog till att miljö, klimat och/eller sociala frågor främjades.

Exkluderingskriterier: Fonden främjade miljön genom att ha avstått eller begränsat sina investeringar kraftigt i verksamheter som vi bedömer är skadliga för miljön och den biologiska mångfalden, genom att investeringar i utvinning av fossila bränslen, energiproduktion från kol, olje- och gasrelaterade produkter och tjänster, transport eller distribution samt lagring av olja och gas begränsats kraftigt.

Fonden främjade sociala egenskaper genom att den begränsat eller avstått investeringar i produktion och distribution av alkohol och tobak, vapenproduktion och kontroversiella vapen, produktion och distribution av hasardspel samt pornografiskt material, i enlighet med E. Öhman J:or Fonder AB:s (Öhman Fonder eller Fondbolaget) policy för ansvarsfulla investeringar.

Koldioxidavtryck: Fonden främjade investeringar som leder till ett lägre koldioxidavtryck i syfte att begränsa den globala uppvärmningen. Ett företags koldioxidavtryck är bolagets Scope 1+2+3 dividerat med företagsvärdet (EV) i EUR. I avsnittet nedan "Vilket resultat visade hållbarhetsindikatorerna?" redogörs

Hållbarhetsindikatorer mäter uppnåendet av de miljörelaterade eller sociala egenskaperna som den finansiella produkten främjar.

koldioxidavtrycket exkluderat Scope 3, då Scope 3 baseras till stor del på estimat och därför blir jämförelsen mellan bolags avtryck inte rättvisande.

Utsläppsdata avseende koldioxid innefattar:

scope 1: företagets direkta utsläpp

scope 2: företagets indirekta utsläpp från företagets konsumtion av till exempel el, värme eller ånga

scope 3: företagets resterande indirekta utsläpp från användningen av företagets produkter eller tjänster både uppströms och nedströms. Till exempel utsläpp från inköpt material (uppströms) eller användningen av produkterna eller tjänsterna (nedströms).

SBT: Fonden investerade även i företag som har satt vetenskapligt baserade klimatmål (Science Based Target, SBT). SBT Initiative (SBTi) är ett initiativ som ger företag stöd för att sätta klimatmål i linje med vetenskapliga modeller i syfte att klara målsättningarna i Parisavtalet. Parisavtalet är ett globalt klimatavtal som syftar till att begränsa den globala uppvärmningen genom att minska utsläppen av växthusgaser.

Implicit temperaturhöjning (ITR): Fonden främjade även miljöegenskaper genom att mäta den implicita temperaturhöjningen för fonden. En fonds temperaturhöjning (Implied Temperature Rise, ITR) mäts i grader Celsius och avser vad som krävs för att begränsa den globala uppvärmningen till maximalt 1,5 grader Celsius till år 2100. Metoden tar hänsyn till varje underliggande företags nuvarande utsläpp och utsläppsmål i relation till vilken utsläppsminskning som krävs enligt vetenskapen, för att prognostisera temperaturökningen. Beräkningsmetoden ger ett under- eller överskott av koldioxidutsläpp för respektive portföljinnehav. Innehavens sammanlagda koldioxidutsläpp utgör fondens totala koldioxidutsläpp som omräknas till en temperaturgrad (ITR) med hjälp av en vetenskapligt baserad kvotmetod (Transient Climate Response to Cumulative Carbon Emissions, TCRE). ITR beräknas inte för statsobligationer.

Praxis för god styrning: Samtliga fondens investeringar följde praxis för god styrning genom att inga av fondens tillgångar verifierats ha brutit mot internationellt accepterade vedertagna konventioner eller riktlinjer om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

Påverkansdialog: Både miljörelaterade och sociala egenskaper främjades av Öhman Fonders aktiva ägande. Fondbolagets påverkansarbete syftar till att främja företagets möjligheter att få till stånd en positiv påverkan på miljö, klimat och sociala egenskaper. Öhman Fonder uppmuntrade även företagen att integrera både risker och möjligheter i sina verksamheter och sitt beslutsfattande. Påverkansarbetet bidrar också till att förbättra Öhmans Fonders hantering av hållbarhetsrisker (såväl miljö- och sociala risker som risker förknippade med bolagsstyrning).

Huvudsakliga negativa konsekvenser: Fonden främjade också miljörelaterade och/eller sociala egenskaper genom att ha beaktat huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (engelska: Principal Adverse Impact, PAI), vilket handlar om hur verksamheten i ett företag negativt påverkar omvärlden, bland annat miljön, arbetsförhållanden och sociala villkor. Vid varje investeringsbeslut beaktade fonden relevanta negativa konsekvenser, se fråga "Hur beaktades i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?".

Hållbarhetsbetyg: Fonden främjade även miljörelaterade och sociala egenskaper genom att investeringar gjordes i företag med högre hållbarhetsbetyg inom, när så är tillämpligt, bransch- eller regionindelning.

• Vilket resultat visade hållbarhetsindikatorerna?

Hållbarhetsindikator	Resultat 2023-12-31	Resultat 2022-12-31	Täckning 2023-12-31
Fondens andel hållbara investeringar.	68,50%	67,33%	100,00%
Koldioxidavtryck (ton Scope 1+2 per miljon EUR).	46,22	43,2	97,66%
Fondens sammanlagda marknadsvärde av andelar i företag med godkända vetenskapligt baserade klimatmål, Science Based Targets (SBT).	64,59%	58,60%	ej tillämpligt
Implicit temperaturhöjning (ITR) visar hur väl innehaven i fonden ligger i linje med Parisavtalets mål. Parisavtalets mål är att begränsa den globala temperaturhöjningen till 1,5 grader Celsius.	1,8	2,1	ej tillämpligt
Påverkansdialoger – innehav i fonden som har varit föremål för påverkansdialog under året.	116	91	ej tillämpligt
Av dessa påverkansdialoger var den procentuella andelen avseende miljö och klimatfrågor:	58%	41%	ej tillämpligt
Av dessa påverkansdialoger var den procentuella andelen avseende sociala frågor:	29%	45%	ej tillämpligt
Av dessa påverkansdialoger var den procentuella andelen avseende bolagsstyrningsfrågor:	13%	14%	ej tillämpligt

Praxis för god styrning: Fondens innehav har uppfyllt Öhman Fonders uppsatta kriterier för god styrning. Detta innebär att fonden inte har investerat i företag/stater som verifierats ha brutit mot internationella konventioner och riktlinjer om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

Exkluderingskriterier: Fonden har inte investerat i företag som bryter mot fondens uppsatta exkluderingskriterier enligt nedan. Siffran inom parentes avser högsta accepterade andel av företagets omsättning från respektive exkluderingsområde.

- 1) Investeringar i kol, olje- och gasutvinning (0 %)
- 2) Energitillagring från kol (10 %)
- 3) Olje- och gas relaterade produkter och tjänster, transport, distribution och lagring av olja och gas (10 %)
- 4) Investeringar i produktion och distribution alkohol (5 %)
- 5) Investeringar i produktion och distribution av tobak (0 % respektive 5 %)
- 6) Vapenproduktion (0 %)
- 7) Vapenrelaterade tjänster och produkter (5 %)
- 8) Kontroversiella vapen (0 %)
- 9) Produktion och distribution av hasardspel (5 %)
- 10) Investeringar i produktion och distribution av pornografiskt material (0 % respektive 5 %)
- 11) Verksamheter som verifierats bryta mot internationella konventioner (0 %).

Undantag från punkten 2 och 3 ovan: Öhman Fonder bedömer att många företag med exponering mot fossila bränslen kan spela en viktig roll i omställningen från en fossilbaserad ekonomi till en ekonomi baserad på förnyelsebar energi. Vi anser att dessa företag potentiellt står inför en betydande positiv resa som Öhman Fonder vill vara en del av. Därför har vi möjlighet att investera i så kallade fossila företag när följande tre kriterier är uppfyllda:

- Företaget har satt vetenskapligt baserade klimatmål i enlighet med Parisavtalet, exempelvis genom SBTi, eller har åtagit sig att uppnå koldioxidutsläppsminskningar i linje med vad som krävs enligt Parisavtalet.
- Företagets investeringar stöder en övergång till en fossilfri ekonomi.
- Företagets verksamhet är inte huvudsakligen relaterad till fossila bränslen, varvid maximalt 50 % av omsättningen får komma från fossilrelaterad affärsverksamhet.

Huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (PAI): Fonden har beaktat utvalda PAI-indikatorer vid varje investeringsbeslut. Se fråga "Hur beaktades i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?" för resultat av hållbarhetsindikatorerna.

Hållbarhetsbetyg: Per 2023-12-31 var fondens sammanvägda hållbarhetsbetyg 6,1 (5,6) och jämförelseindex var 6,0 (5,4).

• ...och jämfört med de föregående perioderna?

Resultatet för föregående period (år 2022), visas i tabellen i föregående fråga. Resultatet för hållbarhetsindikatorerna utanför tabellen - praxis för god styrning och exkluderingskriterierna var densamma även för 2022, inget har förändrats för dessa indikatorer under 2023. Resultatet för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (PAI) för år 2022 se fråga "Hur beaktades i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer".

• Vilka var målen med de hållbara investeringar som den finansiella produkten delvis gjorde, och hur bidrog den hållbara investeringen till dessa mål?

En hållbar investering ska bidra till minst 20 % till något av FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling, på engelska: Sustainable Development Goals (SDG) och/eller EU-taxonomin. Hållbara investeringar kan bidra till dessa mål antingen från ett företags produkter eller tjänster (omsättning) eller operationellt genom verksamheten, såsom att ett företag har åtagit sig till ett vetenskapligt baserat klimatmål (SBTi). De miljömål i EU-taxonomin som fondens investeringar kan ha bidragit till under perioden är de mål som trätt ikraft och enbart där det finns rapporterad data: mål 1, bekämpa klimatförändringarna och mål 2, klimatanpassning.

Exempel på miljömål (SDG) som fondens hållbara investeringar kan ha bidragit till under perioden (fondens hållbara investeringar har inte nödvändigtvis vid var tid bidragit till samtliga av nedanstående miljömål):

- **Vatten SDG 6: Rent vatten och sanitet för alla.**
- **Förnyelsebar energi SDG 7: Hållbar energi för alla.**
- **Gröna byggnader SDG 11: Hållbara städer och samhällen.**
- **Cirkulär ekonomi: SDG 12: Hållbar konsumtion och produktion.**
- **Vetenskapligt baserade klimatmål (operationellt mål), i linje med Parisavtalet SDG 13: Bekämpa klimatförändringarna.**

Huvudsakliga negativa konsekvenser

är investeringsbesluts mest negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer som rör miljö, sociala frågor och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor.

Exempel på **sociala mål** som fondens hållbara investeringar kan ha bidragit till under perioden (fondens hållbara investeringar har inte nödvändigtvis vid var tid bidragit till samtliga av nedanstående sociala mål):

- **Behandling av allvarliga sjukdomar** SDG 3: Hälsa och välbefinnande.
- **Utbildning** SDG 4: God utbildning.
- **Ökad jämställdhet (operationellt mål, minst 40% kvinnor i styrelsen)** SDG 5: Jämställdhet.
- **Sanering** SDG 6: Rent vatten och sanitet för alla.

• ***På vilket sätt orsakade inte de hållbara investeringar som den finansiella produkten delvis gjorde någon betydande skada för något miljömål eller socialt mål med de hållbara investeringarna?***

De hållbara investeringarna i fonden orsakade inte betydande skada genom att de:

- inte var involverade i termisk kolproduktion (max 1 % av omsättningen),
- inte släppte ut väsentliga mängder koldioxid i atmosfären (se förbehåll nedan),
- inte var involverade i framställandet av kontroversiella vapen eller hade en aktivitet kopplad till kontroversiella vapen,
- inte var involverade i allvarliga pågående eller nyligen pågående kontroverser som kan leda till brott mot FN:s vägledande principer (UN Global Compact),
- inte heller stred mot Öhman Fonders exkluderingskriterier.

Företag med höga koldioxidutsläpp kan spela en viktig roll i omställningen från en fossilbaserad ekonomi till en ekonomi baserad på förnyelsebar energi. Av dessa skäl har Öhman Fonder under perioden bedömt att företag med höga koldioxidutsläpp ändå kan anses som en hållbar investering om något av kriterierna nedan varit uppfyllda:

- Företaget har antagit vetenskapligt baserade klimatmål, SBT, och fått dessa tredjepartsgranskade av SBTis eller liknande, eller förbundit sig till att sätta vetenskapligt baserade klimatmål. I dessa fall undantogs företaget från koldioxidsgränsen enligt kriterierna i DNSH (Do No Significant Harm)-bedömningen ovan.
- Företagets klimatmål uppfyllde en årlig minskning av koldioxidutsläpp om 7 %, vilket är kravet i linje med Parisavtalet. I dessa fall undantogs företaget från koldioxidsgränsen enligt kriterierna i DNSH-bedömningen ovan.

• ***Hur beaktades indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?***

Nedanstående indikatorer användes vid bedömningen om en verksamhet orsakat betydande skada. En verksamhet har bedömts orsaka betydande skada om något av följande kriterier varit uppfyllda:

- Utsläpp av växthusgaser (enligt ett bestämt tröskelvärde).
- Exponering mot företag verksamma inom fossila bränslen (se punkterna 2-3 i fondens exkluderingskriterier i frågan: *Vilket resultat visade hållbarhetsindikatorerna?*).
- Brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag.
- Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska och biologiska vapen).

• ***Var de hållbara investeringarna förenliga med OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter? Beskrivning:***

Ja, fonden har inte investerat i företag eller stater som på ett systematiskt och kritiskt sätt verifierats ha brutit mot OECD:s riktlinjer för multinationella företag eller FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Riktlinjerna respektive principerna reglerar hur globala företag bör bete sig när det gäller sysselsättning, arbetsmiljö, mänskliga rättigheter, facklig organisering, beskattning och kultur som ämnar att bekämpa bland annat brott mot mänskliga rättigheter, korruption och mutor. För att utvärdera och analysera detta inhämtar Öhman Fonder data från fondbolagets externa dataleverantör som bedömer om ett företag verifierats brutit mot dessa riktlinjer eller principer. Bedömningen baseras på olika parametrar, såsom allvarligheten och omfattningen på eventuella kontroverser samt trovärdigheten på anklagelserna.

I EU-taxonomi fastställs en princip om att inte orsaka betydande skada, enligt vilken taxonomiförenliga investeringar inte får orsaka betydande skada för EU-taxonomin mål, och åtföljs av särskilda unionskriterier.

Principen om att inte orsaka betydande skada är endast tillämplig på de av den finansiella produktens underliggande investeringar som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Den återstående delen av denna finansiella produkt har underliggande investeringar som inte beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

Inga andra eventuella hållbara investeringar får heller orsaka betydande skada för några miljömål eller sociala mål.

Hur beaktades i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?

Huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (PAI): Fonden har beaktat utvalda PAI-indikatorer vid varje investeringsbeslut genom att motivera investeringsbeslutet. Nedan beskrivs hur indikatorerna beaktas samt resultat:

- Exponering mot företag verksamma inom fossila bränslen har beaktats genom att begränsa investeringarna i fossila bränslen (se punkterna 2-3 i fondens exkluderingskriterier i frågan: Vilket resultat visade hållbarhetsindikatorerna?).
- Brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag – har beaktats genom att avstå investeringar i företag som verifierats brutit mot riktlinjerna.
- Kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska och biologiska vapen) – har beaktats genom att avstå investeringar i företag med sådan verksamhet.

Tabellen visar resultatet för PAI-indikatorerna för 2023. Datapunkterna är ett vägt genomsnitt för de fyra kvartalen under året. Datatäckning för 2022 saknas. Data och täckningen för 2023 exkluderar likvida medel.

Indikatorer	Resultat 2023	Resultat 2022	Täckning 2023
Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen.	4,37%	3,68%*	99,69%
Brott mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.	0,00%	0,00%	100%
Exponering mot företag som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella vapen.	0,00%	0,00%	100%

*Siffran och beräkningen för 2022 är justerad i förhållande till hållbarhetsrapporten (årsberättelsen) avseende år 2022 med anledning av ny metod för beräkning av värdet.

Vilka var den finansiella produktens viktigaste investeringar?

Största investeringarna	Sektor	% tillgångar	Land
NOVO-NORDISK B	Hälsovård	4,09%	Danmark
ASML HOLDING	Teknik	3,86%	Holland
NESTLE	Dagligvaror	3,84%	Schweiz
ASTRAZENECA LONDON	Hälsovård	2,75%	Storbritannien
NOVARTIS N	Hälsovård	2,72%	Schweiz
ROCHE BON	Hälsovård	2,69%	Schweiz
SAP	Teknik	2,13%	Tyskland
HSBC HOLDINGS	Finans	2,09%	Storbritannien
SIEMENS	Dagligvaror	1,89%	Tyskland
L'OREAL	Dagligvaror	1,58%	Frankrike
SANOFI	Hälsovård	1,50%	Frankrike
SCHNEIDER ELECTR	Industri	1,43%	Frankrike
ALLIANZ	Finans	1,40%	Tyskland
UBS GROUP	Finans	1,36%	Schweiz
AIR LIQUIDE	Material	1,35%	Frankrike

Förteckningen innehåller de investeringar som utgör **den finansiella produktens största andel investeringar** under referensperioden, som är: 2023

Tillgångsallokering beskriver andelen i investeringar i specifika tillgångar.

För att uppfylla EU-taxonomin omfattar kriterierna för **fossilgas** begränsningar av utsläpp och övergång till helt förnybar energi eller koldioxid snåla bränslen senast i slutet av 2035. När det gäller **kärnenegi** inkluderar kriterierna omfattande säkerhets- och avfallshanteringsregler.

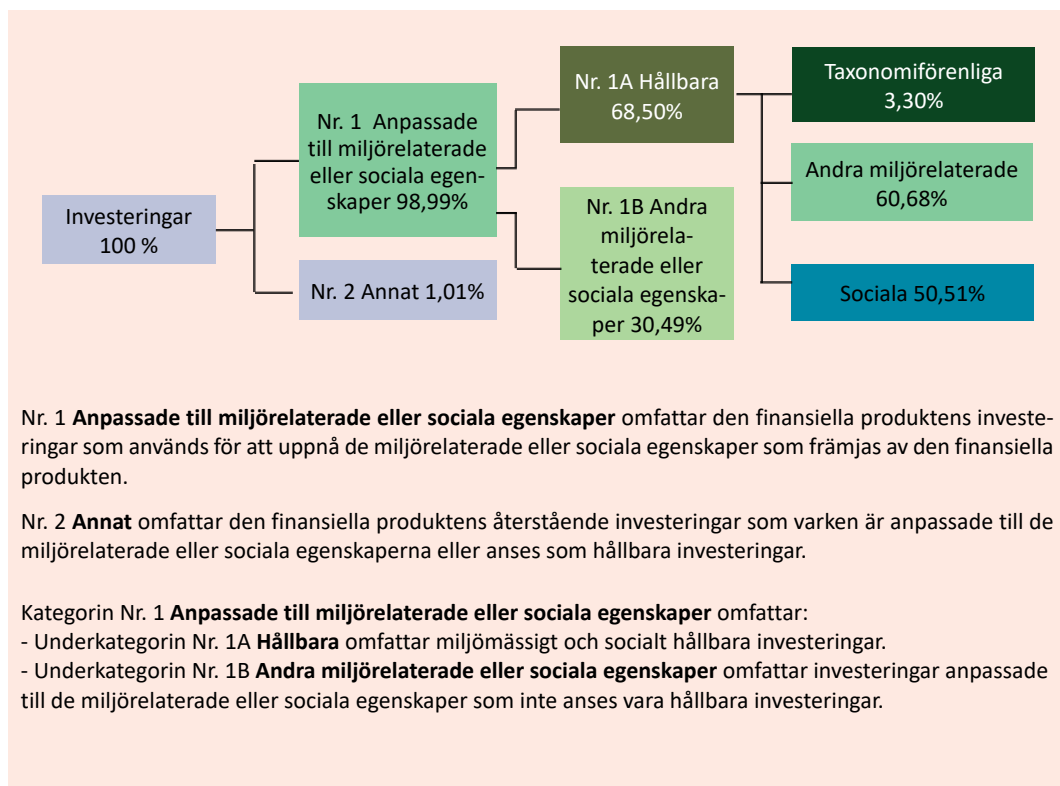
Möjliggörande verksamheter gör det direkt möjligt för andra verksamheter att bidra väsentligt till ett miljömål.

Omställningsverksamheter är verksamheter som det ännu inte finns koldioxid snåla alternativ tillgängliga för och som bland annat har växthusgasutsläpp på nivåer som motsvarar bästa prestanda.

Hur stor var andelen hållbarhetsrelaterade investeringar?

• Vad var tillgångsallokeringen?

• I vilka ekonomiska sektorer gjordes investeringarna?

- Allmännyttiga tjänster
- Dagligvaror
- Energi
- Fastighet
- Finans
- Hälsovård
- Industri
- Material
- Sällanköpsvaror
- Teknik

I hur stor utsträckning var de hållbara investeringarna med ett miljömål förenliga med EU-taxonomin?

Fondens andel hållbara investeringar som var förenliga med EU-taxonomin var 3,30% per 2023-12-31. EU-taxonomin är fortfarande under utveckling. Företag började rapportera data under 2023, dock enbart för två av EU-taxonomin sex miljömål (begränsning av klimatförändringarna respektive anpassning av klimatförändringarna). Resterande fyra miljömål har ännu inte trätt i kraft. Fonden investerar även i företag utanför EU där EU-taxonomin inte är tillämplig.

Verksamheter som är förenliga med taxonomin uttrycks som en andel av följande:

- **Omsättning**, vilket återspeglar andelen av intäkterna från investeringsobjektens gröna verksamheter.
- **Kapitalutgifter**, visar de gröna investeringar som gjorts av investeringsobjektet, t.ex. för en omställning till en grön ekonomi.
- **Driftsutgifter**, som återspeglar investeringsobjektets gröna operativa verksamheter.

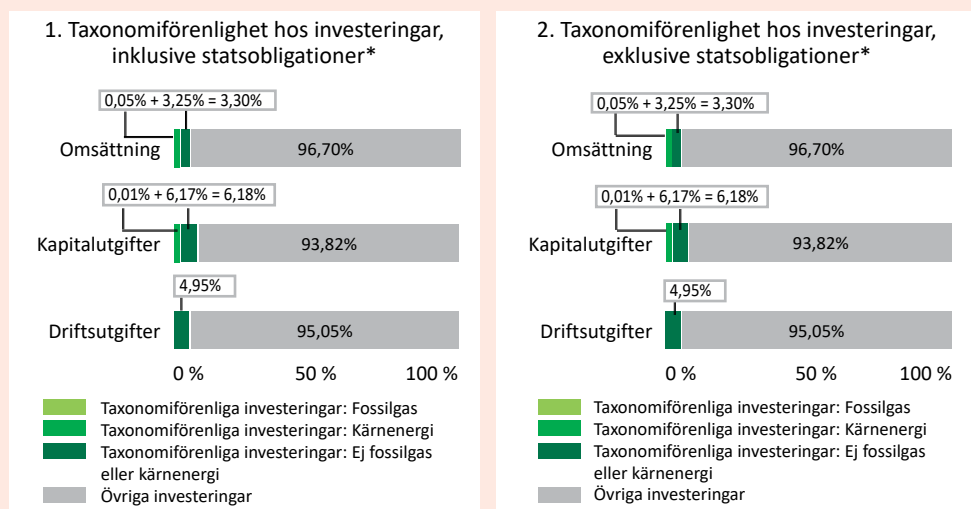
• **Investerar den finansiella produkten i fossilgas och/eller kärnenergirelaterad verksamhet som uppfyller EU-taxonomin?¹**

Ja: I fossilgas I kärnenergi

Nej

¹ Fossilgas och/eller kärnenergirelaterad verksamhet kommer endast att uppfylla EU-taxonomin om den bidrar till att begränsa klimatförändringarna ("begränsning av klimatförändringarna") och inte orsakar betydande skada för något av målen i EU-taxonomin - se förklarande anmärkning i vänstra marginalen. De fullständiga kriterierna för ekonomisk verksamhet för fossilgas och kärnenergi som uppfyller EU-taxonomin fastställs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1214.

Diagrammen nedan visar i grönt procentandelen investeringar som var förenliga med EU-taxonomin. Eftersom det inte finns någon lämplig metodik för att avgöra hur taxonomiförenliga statsobligationer är*, visar det första diagrammet taxonomiförenligheten med avseende på den finansiella produkten alla investeringar, inklusive statsobligationer, medan det andra diagrammet visar taxonomiförenligheten endast med avseende på de investeringar för den finansiella produkten som inte är statsobligationer.

• **Vilken var andelen investeringar som gjordes i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter?**

Fondens andel investeringar som gjordes enligt EU-taxonomin definition av omställningsverksamhet och möjliggörande verksamheter var: Omsättning 0,03%, Kapitalutgifter 0,21%, Driftutgifter 0,04%.

• **Hur stor var procentandelen investeringar som var förenliga med EU-taxonomin jämfört med tidigare referensperioder?**

För 2022 var andelen investeringar som var förenliga med EU-taxonomin 0%.

Vilken var andelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte var förenligt med EU-taxonomin?

Per 2023-12-31 var andelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte var förenliga med EU-taxonomin 60,68%. En hållbar investering kan bidra till både FN:s 17 globala mål (SDG - såväl miljömål som sociala mål) och miljömål enligt EU-taxonomin. I vissa fall är därför andelen miljömål förenliga med EU-taxonomin och inte förenliga med EU-taxonomin respektive sociala mål och miljömål överlappande. De hållbara investeringar som bidrar till SDG:er kan bidra till dessa mål genom företagets produkter eller tjänster (omsättning) alternativt operationellt inom ramen för företagets verksamhet. Den totala andelen hållbara investeringar framgår dock i ruta 1A ovan.

är hållbara investeringar med ett miljömål som inte beaktar kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter enligt förordning (EU) 2020/852.

Vilken var andelen socialt hållbara investeringar?

Per 2023-12-31 var andelen hållbara investeringar med ett socialt mål 50,51%. En hållbar investering kan bidra till både ett miljömål och socialt mål, vilket medför att andelen hållbara investeringar med ett miljömål respektive socialt mål i vissa fall är överlappande. Den totala andelen hållbara investeringar framgår dock i ruta 1A ovan.

Vilka investeringar var inkluderade i kategorin "annat", vad var deras syfte och fanns det några miljörelaterade eller sociala minimiskyddsåtgärder?

I kategorin "annat" inkluderas fondens likvida medel som behövs för att hantera fondandelsägarnas dagliga köp och försäljningar av fondandelar. Den andel som avser likvida medel hos institut följer vid var tid Öhman Fonders krav på praxis för god styrning. Kategorin innehöll även derivatinstrument som används som ett led i placeringsinriktningen och för att effektivisera förvaltningen.

Vilka åtgärder har vidtagits för att uppfylla de miljörelaterade eller sociala egenskaperna under referensperioden?

Öhman Fonder har utövat en aktiv ägarroll avseende det kapital som förvaltas för fondandelsägarnas räkning. Detta har gjorts på ett sådant sätt att fondandelsägarnas intressen beaktats i syfte att uppnå bästa möjliga långsiktigt hållbara avkastning för andelsägarna.

För att Öhman Fonder i ett tidigt skede ska kunna identifiera bolag där det finns behov av en påverkansdialog, har vi löpande följt fondens portföljbolag avseende globala hållbarhetsrisker och -möjligheter.

Några skäl till att en dialog eventuellt initierades:

- Bolaget var föremål för något av Öhman Fonders fokusområden (se nedan).
- Bolaget var föremål för ett initiativ som Öhman Fonder väljer att initiera, delta i eller signera.
- Bolaget var inblandat i en incident eller kontrovers under fondens ägandetid.
- Bolaget hade en bristfällig hållbarhetsrapportering som försvårade analys av risker och möjligheter.

Fokusområden: För att kunna agera effektivt i påverkansarbetet identifierar Öhman Fonder fokusområden. Det ger oss bättre förutsättningar att uppnå resultat, mäta utvecklingen och i slutändan nå våra påverkansmål. Våra fokusområden riktar sig mot företagsområden som vi bedömer utgör systematiska risker snarare än bolagsspecifika risker. De fokusområden vi arbetat med under 2023 har varit: Klimat (Science Based Targets), Biologisk mångfald och Mänskliga rättigheter.

Dialoger: Under 2023 har fonden totalt sett haft 163 dialoger (avseende totalt 109 innehav). Av alla dialoger har 25 varit egna dialoger eller i samarbete med andra investerare och 138 externa dialoger via initiativ. Nedan ger vi exempel på tre bolagsdialoger som har skett under 2023:

- **Stora Enso:** Under november månad hade Öhman Fonder en dialog med Stora Enso inom ramen för det nya samarbetsinitiativet Net Zero Engagement Initiative av IIGCC. Syftet med dialogen är att bolaget ska införliva ett målbåtagande för nettooll-utsläpp senast 2050, en tydlig strategi för åtagandet och en färdplan. Under mötet gick bolaget igenom sina nuvarande klimatambitioner och sin omställningsplan. Diskussion fördes även kring detaljfrågor avseende definitioner av klimatpositivitet, cirkuläritet och hur bolaget säkerställer att deras produkter återvinns, samt bolagens syn på att sätta SBTi-mål enligt FLAG-metoden (Forest, Land, Agriculture). Öhman Fonder kommer fortsätta dialogen under 2024 med fokus på bland annat omställningsplan och TCFD/TNFD rapportering, Task Force On Climate-related Financial Disclosure respektive Taskforce on Nature-related Financial Disclosures.
- **Orkla Foods Sverige:** Öhman Fonder har haft en dialog med det svenska livsmedelsföretaget Orkla Foods Sverige inom ramen för fokusområdet Biologisk mångfald. Bolaget äger bland annat konsumentvarumärkena Felix, OLW, Ballerina och Pauluns. Under mötet diskuterades hur Orkla Foods Sverige arbetar med att implementera nya rapporteringsstandarder som underlättar för investerare att analysera bolagens risker relaterat till naturen och biologiska mångfalden, men även hur väl utrustade bolaget står inför kommande lagstiftning om import av avskogningsfria råvaror. Då certifieringar på palmolja och soja inte kommer vara tillräckligt för att uppfylla regelverket måste bolaget arbeta nära leverantörerna i syfte att kunna visa att råvarorna är avskogningsfria. Öhman Fonder bedömer att bolaget hanterar dessa risker väl men dialogen kommer fortsätta avseende hur bolaget kan bidra med att minska försluten av den biologiska mångfalden.
- **Rockwool:** Det danska isoleringsbolaget Rockwool är ett företag som lyfts fram för sin miljöprofil. Bolagets stenullsisolering är ett framtidsmaterial som är brandsäkert, hållbart och högeffektivt – och kan hjälpa byggnader bli mer klimateffektiva. Bolaget har dock en betydande produktion i Ryssland. Efter invasionen av Ukraina har bolaget kritiserats för att bibehålla produktion i landet och produkterna har kopplats till den ryska flottans fartyg. Öhman Fonder har under året inlett en diskussion med bolaget i denna fråga för att förstå hur det ser på produktionen i Ryssland framöver. Bolagets ryska verksamhet drivs idag som en självständig enhet med verksamhet enbart på den ryska marknaden, som varken importerar eller exporterar material, reservdelar eller produkter. Bolaget uppger vidare att de produkter som använts av ryska flottan inte längre produceras. Bolaget är även mycket tydliga med att det givit betydande bidrag till Ukraina och att bolaget följer alla nuvarande sanktioner. Öhman Fonder kommer fortsätta föra dialog med Rockwool i denna fråga.

Förutom påverkansdialoger kan Öhman Fonder utöva sin rösträtt på bolagsstämmor i de bolag där fonderna har ägarskap. Under 2023 utövade Öhman Fonder, för fondens räkning, sin rösträtt på 258 bolagsstämmor.

Information om ersättningar

Bakgrund

Informationen om ersättningar nedan följer Lag (2004:46) om värdepappersfonder, 4 kap. 18 § 3 stycket.

E.Öhman J:or Fonder AB ersättningspolicy upprättats i enlighet med 8 a kap Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder, och kan i sin helhet läsas på hemsidan:

<https://www.ohman.se/legalt/ohmanfonder/hallbarhetsrelaterade-upplysningar/>

Under räkenskapsåret har inga väsentliga förändringar av policyn gjorts och kontrollfunktionerna har kontrollerat efterlevnaden av fondbolagets ersättningspolicy utan anmärkningar.

Resultatkriterier

Beräkning av total bonus utgår ifrån årets resultat med avdrag för ägarnas avkastningskrav.

Fördelningen av den rörliga ersättningen på individnivå beslutas diskretionärt baserat på en utvärdering av den anställdes prestationer under det gångna räkenskapsåret. Utvärderingen avser bland annat hur väl den anställda uppfyllt uppställda mål, bidragit till berört koncernföretags lönsamhet och efterlevt tillämpliga regler, såväl interna som externa.

Ersättningar

Fasta ersättningar 2023 uppgår till 62 430 (61 369) tkr.

Rörliga ersättningar 2023 är avsatt 16 000 (18 278) tkr brutto.

Fördelning av fast ersättning till särskilt reglerad personal:

- Anställda i ledande strategiska befattningar 12 272 (10 457) tkr.
- Anställda med ansvar för kontrollfunktioner 4 193 (4 532) tkr.
- Risktagare/ Förvaltare 20 590 (19 236) tkr.

Övrig personal: 25 375 (27 144) tkr.

2023 års rörliga ersättning om 16 000 tkr är ännu ej fördelad. Under 2023 har rörliga ersättningarna från 2022 och tidigare år:

- 6 798 (8 105) tkr utbetalats kontant eller i pensionsavsättning.
- 5 009 (6 284) tkr utbetalats till låst ISK-depå under minst ett år.
- 2 553 (3 516) tkr placerats av bolaget och avser kvarhållande
- enligt gällande regler, tre + ett år.

Fördelning av rörliga ersättning som utbetalats 2023:

- Anställda i ledande strategiska befattningar 2 061 (2 938) tkr.
- Anställda med ansvar för kontrollfunktioner 0 (0) kr.
- Risktagare/ Förvaltare 3 337 (5 345) tkr.

Övrig personal 6 409 (6 106) tkr

Ingen anställds ersättning uppgår till, eller överstiger, den totala ersättningen till någon i den verkställande ledningen.

Inga avgångsvederlag har bokförts under året.

Antal anställda

Antal anställda i E. Öhman J:or Fonder AB uppgick per den 31 december 2023 till 75 (73) personer. Sammanlagt har 82 (84) personer erhållit fast ersättning och 65 (61) personer erhållit rörlig ersättning under året.

Styrelsen E. Öhman J:or Fonder AB

Stockholm den dag som framgår av digital signatur

Björn Fröling
Ordförande

Mats Andersson

Johan Lannebo

Catharina Versteegh

Ann Öberg

Jamal Abida Norling
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till andelsägarna i värdepappersfonden ÖHMAN MARKNAD EUROPA, org.nr 504400-4991

Rapport om årsberättelse

Uttalande

Vi har i egenskap av revisorer i fondbolaget E. Öhman J:or Fonder AB (fondbolaget), organisationsnummer 556050-3020, utfört en revision av årsberättelsen för värdepappersfonden ÖHMAN MARKNAD EUROPA för år 2023 med undantag för hållbarhetsinformationen på sidorna 8-15 ("hållbarhetsrapport"). Värdepappersfondens årsberättelse ingår på sidorna 4-17 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsberättelsen upprättats i enlighet med lagen om värdepappersfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av värdepappersfonden ÖHMAN MARKNAD EUROPA:s finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om värdepappersfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsinformationen på sidorna 8-15.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till fondbolaget enligt god revisions sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Annan information än årsberättelsen

Detta dokument innehåller även annan information än årsberättelsen och återfinns på sidorna 1-3, 18-19 samt avsnittet ("Hållbarhetsrapport") på sidorna 8-15. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsberättelsen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsberättelsen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsberättelsen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Fondbolagets ansvar

Det är fondbolaget som har ansvaret för att årsberättelsen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om värdepappersfonder samt Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder. Fondbolaget ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsberättelse som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsberättelsen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsberättelsen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsberättelsen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av fondbolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i fondbolagets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsberättelsen, däribland upplysningarna, och om årsberättelsen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera fondbolaget om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsinformationen

Det är fondbolaget som har ansvaret för hållbarhetsinformationen på sidorna 8-15 och för att den är upprättad i enlighet med lagen om värdepappersfonder.

Vår granskning av hållbarhetsinformationen för fonden har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsinformationen har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisions sed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Hållbarhetsinformation har lämnats i årsberättelsen.

Stockholm den dag som framgår av digital signatur

Ernst & Young AB

Mona Alfredsson
Auktoriserad revisor

Fondbolaget

Fondbolag

E. Öhman J:or Fonder AB
Box 7837
103 98 Stockholm
Kundtjänst: 020–52 53 00 (9.00–17.00)
E-post: fonder@ohman.se
Hemsida: www.ohman.se
Organisationsnummer: 556050-3020
Grundat: 27 januari 1994
Aktiekapital: 4 200 000 kronor.

Tillstånd för E. Öhman J:or Fonder AB att utöva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder gavs av Finansinspektionen den 28 mars 1994 och omauktorisering skedde den 4 maj 2005. Bolaget har sedan 8 januari 2016 även tillstånd att förvalta alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. E. Öhman J:or Fonder AB är ett helägt dotterbolag till E. Öhman J:or Asset Management AB.

Styrelse

Ordförande:
Björn Fröling

Övriga ledamöter:
Mats Andersson
Johan Lannebo
Catharina Versteegh
Ann Öberg

Verkställande direktör

Jamal Abida Norling

Förvaringsinstitut

SEB, Securities Services
106 40 STOCKHOLM

Revisorer

Revisionsbolaget Ernst & Young AB
Box 7850
103 99 Stockholm
Huvudansvarig revisor är Mona Alfredsson

Fonder under förvaltning

Värdepappersfonder:

Öhman Emerging Markets
Öhman FRN
Öhman Företagsobligationsfond
Öhman Global
Öhman Global Growth
Öhman Global Investment Grade
Öhman Global Småbolag
Öhman Grön Obligationsfond
Öhman Hälsa och Ny Teknik
Öhman Investment Grade
Öhman Kort Ränta
Öhman Marknad Europa
Öhman Marknad Global
Öhman Marknad Japan
Öhman Marknad Pacific
Öhman Marknad Sverige
Öhman Marknad Sverige Bred
Öhman Marknad USA
Öhman Navigator
Öhman Obligationsfond
Öhman Realräntefond
Öhman Räntefond Kompass
Öhman Småbolagsfond
Öhman Sverige
Öhman Sweden Micro Cap
Lärfond Balanserad
Lärfond Försiktig
Lärfond Offensiv
Nordnet Pensionsfond

Specialfonder:

Öhman Sverige Fokus

Öhman Fonder
Box 7837
103 98 Stockholm
Kundtjänst:
020-520 53 00
fonder@ohman.se
www.ohman.se/fonder

Öhman
MED RÄTT VÄRDERINGAR SEDAN 1906